

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 21.08.2026 г.			
1.	11.08.2026 г.	Въпрос относно допустимостта на фотоволтаична система и система за съхранение на електрическа енергия по Елемент I при режим „минимална помощ“ (de minimis) Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ моля за разяснение относно допустимостта на инвестиция във фотоволтаична система за производство на електрическа енергия за собствено потребление и система за съхранение на произведената електрическа енергия. Съгласно Условието за кандидатстване допустими по Елемент I са разходи за придобиване на ДМА и ДНА, които са пряко свързани и необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на един или повече от кръговите модели по т. 13.1. Предвижда се проектът да бъде изпълнен изцяло при режим „минимална помощ“ (de minimis). Основната инвестиция по проекта ще включва ново производствено оборудване/технологична линия, чрез която ще бъде въведен допустим по т. 13.1 кръгов модел, водещ например до измеримо намаляване на използваните първични суровини и/или намаляване на образуваните производствени отпадъци на единица произведена продукция. Като част от цялостната инвестиция се предвижда придобиването и изграждането на фотоволтаична система и система за съхранение на електрическа енергия, предназначени за собствено потребление в производствения обект и за захранване на новото производствено оборудване. Не се предвижда продажба на произведената електрическа енергия като самостоятелна стопанска дейност.	Съгласно т. 13.2. от Условието за кандидатстване (УК) по процедурата, за финансиране са недопустими следните дейности (независимо от избрания режим на помощ по Елемент I): - дейности, които водят до намаляване на количеството потребявана енергия или до замяна на един енергиен източник с друг, както и дейности за въвеждане на възобновяеми енергийни източници; В допълнение, съгласно т. 14.2. от Условието за кандидатстване, допустими за финансиране са единствено разходи за дълготрайни материални активи (ДМА), представляващи машини, съоръжения и оборудване, необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на кръгови модели в предприятието (посочени в направленията по подт. 1) до подт. 4) на т. 13.1 от УК). Следователно, придобиването и изграждането на фотоволтаична система и система за съхранение на електрическа енергия и предназначени за захранване с енергия на „новото производствено оборудване“, не могат да бъдат разглеждани като допустима част от цялостната инвестиция за въвеждане на зелени технологии и кръгови модели. Това важи и в случаите, когато инвестицията във фотоволтаична система се мотивира с необходимостта от захранване с енергия на новото производствено оборудване, тъй като намаляването на електроенергията и/или замяната ѝ с алтернативен източник/ВЕИ не са сред допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1 от УК. С оглед посоченото, „придобиването и изграждането на фотоволтаична система и система за съхранение на електрическа енергия, предназначени за собствено потребление в производствения обект“ не е допустимо по процедурата.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		В тази връзка моля да уточните: - Допустими ли са по Елемент I, при избран режим „минимална помощ“ (de minimis), разходите за придобиване и изграждане на фотоволтаична система за собствено потребление и система за съхранение на електрическа енергия, когато същите са част от цялостна инвестиция за въвеждане на зелена технология и са предназначени за захранване на производственото оборудване, чрез което се реализира заявеният кръгов модел? - Ако отговорът е положителен, при какви условия следва да бъде доказана пряката връзка и необходимостта на ФЕЦ и системата за съхранение с въвежданата зелена технология и съответния кръгов модел, за да бъдат разходите за тях допустими? - Правилно ли разбираме, че ограничението относно дейности в секторите „производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и енергийни инфраструктури“, посочено в Условието за кандидатстване, е приложимо при избран режим „регионална инвестиционна помощ“, но само по себе си не води до недопустимост на горепосочените активи при режим „минимална помощ“ (de minimis), при условие че са изпълнени всички останали изисквания на процедурата? - Допустима ли би била същата инвестиция, ако фотоволтаичната система и системата за съхранение са технически интегрирани с новото производствено оборудване, но производственото оборудване би могло технически да функционира и чрез електрозахранване от електроразпределителната мрежа? Моля за конкретно становище относно допустимостта на фотоволтаичната система и системата за съхранение като ДМА по	

 ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-2.003 „ВЪВЕЖДАНЕ НА ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ В МСП” ПО ПКП 2021-2027	 Съфинансирано от Европейския съюз
--	--	---

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		проекта, а не само относно допустимостта на производственото оборудване.	
2.	12.08.2026 г.	Здравейте! В Насоките за кандидатстване по процедурата в т. 11 Допустими кандидати, подточка 4) Реализирани нетни приходи от продажби за 2023, 2024 и 2025г. сумите са изписани в лева. Моля да поясните точните суми.	В т. 11, подт. 4 на Условието за кандидатстване по процедурата стойностите на изискуемите средногодишни нетни приходи от продажби за 2023 г., 2024 г. и 2025 финансови години са посочени изрично в лева. Това е така, тъй като необходимите за тяхното изчисляване данни се извличат директно от Отчета за приходите и разходите (ОПР) за съответните три години, който, съгласно утвърдения образец на НСИ, се съставя в същата валута (лева) през разглеждания референтен период. Този подход гарантира лесна и пълна съпоставимост на данните, премахва необходимостта от преизчисляване по курс, както и избягва евентуални отклонения, които биха възникнали при превалутирането.
3.	12.08.2026 г.	Здравейте, фирмата ми е с регистрация гр.Ямбол, мога ли да кандидатствам за AI в помощ на счетоводната ми дейност, фирмата се занимава със счетоводни услуги от 2017г	Обръщаме внимание, че подкрепата по процедурата е насочена към внедряването на кръгови модели за по-ефективно използване на ресурсите и прилагане на неутрални по отношение на климата методи за производство, предоставяне и потребление на продуктите или услугите от дейността на предприятията. Допустимите разходи включват придобиването на машини, съоръжения, оборудване, софтуери, патенти, полезни модели, промишлени дизайни, лицензии, които следва да осигуряват въвеждането на зелени технологии в предприятията за прилагане на кръгови модели за производство и потребление. Допълнителна и детайлна информация относно изискванията за допустимост на дейностите и разходите по процедурата може да намерите в т. 13 и т. 14 от Условието за кандидатстване.
4.	12.08.2026 г.	Уважаеми експерти, За да получи кандидат 5 точки по критерии I.3 следва "Инвестицията (придобиваният/те актив/и) осигурява въвеждането на зелена/и технология/и, свързана/и с преработка на излезли от употреба: батерии и акумулатори/ електроника и електрическо оборудване/ текстилни изделия /материали от строителството."	Обръщаме внимание, че въпросът не касае критериите за допустимост по процедурата, а критерий за техническа и финансова оценка, който няма за цел да обхване всички видове проекти, а цели да приоритизира само онези от тях, по които е заявена подкрепа за икономически дейности (сектори), които имат отношение към излезлите от употреба изделия, посочени в критерия. За да се счита цитираният в запитването Ви критерий за изпълнен, придобитите в рамките на проекта активи не могат да служат единствено за спомагателни, административни или чисто логистични дейности (като например събиране, транспорт или софтуерен отчет), а следва функционално да реализират самата

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		В тази връзка, моля да разясните как следва да се тълкува изискването зелената технология да е „свързана с преработка на излезли от употреба“ изделия/материали и по-конкретно каква следва да бъде връзката между придобивания по проекта актив и самата преработка. Моля да уточните дали за изпълнение на критерий I.3 е необходимо самият кандидат посредством придобитите по проекта активи да извършва непосредствено преработката на съответните излезли от употреба изделия/материали, или критерият може да се счита за изпълнен и когато активите осигуряват други технологични операции, които са част от или подпомагат процеса по последващата им преработка. В частност, моля да разясните дали критерият би се считал за изпълнен при следните хипотези: А. Кандидатът генерира в резултат от собствената си дейност отпадъци от посочените в критерий I.3 изделия/материали и придобива активи за тяхното разделно събиране, сортиране, идентифициране и/или подготовка, след което ги предава за последваща преработка/рециклиране на специализирано предприятие, притежаващо необходимите разрешения. Б. Кандидатът придобива специализирана софтуерна система за проследяване и управление на отпадъчните потоци, чрез която се събират и обработват данни за количествата, вида и произхода на съответните отпадъци, тяхното движение и предаването им за последваща преработка/рециклиране, без самият той да извършва същинския процес по преработка. В. Кандидатът придобива/приема излезли от употреба изделия или материали от външни източници и посредством придобитото по проекта оборудване извършва тяхната преработка, като получените материали/суровини впоследствие се влагат в собствената му производствена дейност.	зелена технология – било то чрез рециклиране, оползотворяване на материали, подготовка за повторна употреба и т.н. В тази връзка следва да се има предвид, че понятията, свързани с отделните кръгови модели, са изрично дефинирани в Приложение 10 към Условиата за кандидатстване. Съгласно представената в запитването информация, хипотеза А относно отпадъците, генерирани в резултат от собствена дейност на кандидата, хипотеза Б относно „проследяване и управление на отпадъчните потоци“, както и хипотеза Д относно описаната „предварителна обработка“ не се отнасят към допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1 от Условиата за кандидатстване, тъй като нито един от тях (от допустимите модели) не включва предаване на отпадъци (за хипотези А и Б) или на излезли от употреба изделия/материали (хипотеза Д) за последваща преработка/рециклиране от други предприятия. Следователно, при хипотези А, Б и Д разглежданият критерий I.3 от Критериите за оценка (Приложение 6 към Условиата за кандидатстване) също няма да се счита за изпълнен. В случай че хипотези В и/или Г се отнасят до някой от допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1 от Условиата (например модела „влагане на остатъчни суровини и/или рециклирани суровини при производството/предоставянето на продукти/услуги“ и тези суровини са резултат от преработка посредством придобитото по проекта оборудване на излезли от употреба батерии и акумулатори/ електроника и електрическо оборудване/ текстилни изделия /материали от строителството), то критерият би се считал за изпълнен при представяне на съответната информация за това в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване. Съгласно изложената информация относно хипотеза Е, същата би могла да се отнася към някой от следните допустими по процедурата кръгови модели: - осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти, вкл. чрез пълно функционално възстановяване на продукти/и след края на тяхната употреба или чрез въвеждането на модела „продукт като услуга“ и др.;

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Г. Кандидатът използва излезли от употреба изделия/материали, генерирани от собствената му дейност, и посредством придобитото оборудване извършва тяхната преработка и повторно влагане в производствения процес. Д. Придобитите активи извършват само предварителна обработка – например разглобяване, раздробяване, рязане, сортиране, сепариране, почистване или друга подготовка – а последващата преработка/рециклиране се извършва от друго предприятие. Е. Придобитите активи се използват за възстановяване, ремонт или подготовка за повторна употреба на излезли от употреба електрическо и електронно оборудване, текстилни изделия или други изделия от изброените категории, без материалите непременно да преминават през процес на рециклиране. Попада ли подобна технология в обхвата на „преработка“ за целите на критерия? Ж. Кандидатът придобива система за автоматизирано разпознаване, сортиране и сепариране на съответните излезли от употреба изделия/материали, като получените отделни фракции впоследствие се преработват от кандидата или от външен оператор. Достатъчна ли е тази технологична операция за изпълнение на критерия? Моля също да уточните дали за целите на критерий I.3 понятието „преработка“ следва да се разбира в определен нормативен смисъл и, ако да, кое определение е приложимо при оценката на проектните предложения. Благодаря предварително!	- осигуряване на възможности за модернизация/поправка – ремонт/подмяна на повредени части и/или компоненти, и др. с цел увеличаване на дълготрайността на употреба. В този случай и ако приложимият модел се отнася до някой от продуктите/материалите, изброени в критерий I.3, той би се считал за изпълнен при представяне на съответната информация в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” от Формуляра за кандидатстване. Информацията, представена относно хипотеза Ж, не е достатъчна, за да прецени еднозначно към кой от допустимите по процедурата кръгови модели се отнасят описаните дейности, поради което не може да се предостави и категорично становище относно оценката на проектното предложение по разглеждания критерий. Предвид посоченото, обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условието за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение, както и че окончателно решение относно оценката по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.
5.	12.08.2026 г.	Здравейте, моля за разяснение по следните казуси: 1. Относно понятието „нов за кандидата код на икономическа дейност“ Съгласно Условието за кандидатстване „нов за кандидата код на икономическа дейност“ е четиризначен код на дейност, различен от	1. Съгласно подт. 5, т. 11.1. от Условието за кандидатстване е предоставена възможност да се заяви подкрепа за нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който предприятието ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произведени/предлагани от кандидата. Следователно допустим е само нов код съгласно КИД-2025, който попада в

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		кода на основната и допълнителната/ите икономическа/и дейност/и на предприятието съгласно КИД-2025 въз основа на данни за 2025 г. В тази връзка, моля да потвърдите, че „нов за кандидата код на икономическа дейност“ се определя на ниво клас (четиризначен код по КИД-2025), независимо дали новият код попада в същия раздел и/или група по КИД-2025, в които попада съществуващата основна или допълнителна дейност на предприятието. Например, ако съгласно данните за 2025 г. кандидатът осъществява дейност с код 33.31, а в резултат от изпълнението на проекта ще осъществява дейност с код 33.32, ще се счита ли код 33.32 за „нов за кандидата код на икономическа дейност“ за целите на процедурата, при положение че двата кода са отделни четиризначни класове, но попадат в един и същ раздел/по-високо ниво на КИД-2025? 2. Относно „въвеждане“ на зелена технология при вече прилаган кръгов модел Допустимо ли е кандидат да заяви подкрепа за въвеждане на зелена технология за прилагане на кръгов модел, който предприятието вече прилага към момента на кандидатстване? Например предприятие към момента на кандидатстване вече прилага кръговия модел „влагане на остатъчни суровини и/или рециклирани суровини при производството/предоставянето на продукти/услуги“, но възнамерява чрез придобиването на нови активи по проекта да въведе нова технология, посредством която: - да увеличи количеството или относителния дял на влаганите остатъчни/рециклирани суровини; - да започне да влага друг вид остатъчна/рециклирана суровина;	обхвата на горепосочената хипотеза. В бележка под линия № 26 е уточнено, че нов за кандидата код на икономическа дейност е четиризначен код на дейност, различен от кода на основната и допълнителната/ите икономическа/и дейност/и на предприятието (ако е приложимо) съгласно КИД-2025 въз основа на данни за 2025 г. В тази връзка и предвид информацията в запитването нов код по смисъла на процедурата е четиризначен код по КИД-2025 независимо дали новият код попада в същия раздел и/или група. Обръщаме внимание, че цитираните в примера кодове 33.31 и 33.32 не съответстват на номенклатурата на КИД-2025, тъй като такива позиции не съществуват в нея. Посочените кодове на икономически дейности не фигурират и в предходната версия на Класификацията на икономическите дейности – КИД-2008, която бе заменена с КИД-2025, в сила от 01.01.2025 г. 2. Условието за кандидатстване не поставят ограничение самият кръгов модел да бъде абсолютно нов за предприятието като концепция. Отговорност на кандидата е да прецени според спецификите на проекта и въвежданата нова зелена технология кой от допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1. от Условието за кандидатстване, се прилагат чрез нея в дейността му. Придобиваното по проекта технологичното решение (актива/ите за въвеждане на зелената/ите технология/и) следва да е ново, което от своя страна задължително да води до нов екологичен и/или ресурсен ефект (количествен и/или качествен резултат). В тази връзка в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване (ФК) следва задължително да опише дейността по начин, от който да е видно как всеки отделен актив, предвиден за придобиване по проекта осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени в т. 13.1. от УК. Допустимо е обосновката да бъде представена и по отношение на група от взаимосвързани дълготрайни материални и/или дълготрайни нематериални активи (ДМА и/или ДНА), предвидени за придобиване по проекта или по отношение на инвестицията в нейната цялост (т.е. инвестицията, включваща всички предвидени за придобиване ДМА и/или ДНА). Липсата на достатъчно обоснована информация, която да дава увереност за спазване на посоченото изискване, ще бъде основание за премахване на разходите за съответния/те актив/и от бюджета на проекта. В случай че от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		- да прилага същия кръгов модел при производството на друг продукт/група продукти; - да прилага същия модел посредством нова или технологично различна производствена операция/процес; - да разшири прилагането на съществуващия модел към допълнителен производствен процес или производствена линия. В посочените случаи ще се счита ли, че посредством придобитите по проекта активи кандидатът „въвежда зелена технология“ по смисъла на процедурата, въпреки че съответният кръгов модел вече се прилага в предприятието? Моля да уточните кое следва да бъде ново спрямо състоянието на предприятието към момента на кандидатстване – самият кръгов модел, конкретната зелена технология, посредством която той се прилага, продуктът/услугата или производственият процес, към който се прилага моделът, или постигнатият в резултат от инвестицията екологичен/ресурсен ефект. Моля също да разясните дали е допустима инвестиция, която представлява надграждане или разширяване на вече прилагана зелена технология, например чрез увеличаване на дела на рециклираните суровини или допълнително намаляване на количеството първични суровини/отпадъци, и при какви условия подобна инвестиция ще се счита за „въвеждане на зелена технология“, а не единствено за увеличаване на производствения капацитет.	бюджета бъдат премахнати всички разходи за изпълнението на дейността по задължителния Елемент I, проектното предложение ще бъде отхвърлено. Допълнително, в поле „Резултат“ от същия раздел във ФК, кандидатите следва да посочат конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на дейността (като например намаляване на количеството суровини, влагани за производството на единица съществуващ продукт чрез посочване на конкретен/и количествен/и измерител/и за очакваното намаление; вложена конкретно посочена рециклирана суровина и др.). Относно „инвестиция, която представлява надграждане или разширяване на вече прилагана зелена технология“, следва да се има предвид, че при избран режим „регионална инвестиционна помощ“ и в случай, че запитването се отнася до добавяне/подмяна на актива/и за въвеждане на зелената/ите технология/и към съществуващи машини/оборудване, то разходите за нея няма да се считат за допустими с оглед обстоятелството, че не е налице достатъчна увереност, че посоченото представлява първоначална инвестиция в цялостно ново решение. В случай че по проекта се въвежда технология, която не води до прилагане на някой от допустимите кръгови модели съгласно т. 13.1. от УК, и от своя страна тази технология не осигурява увеличена ресурсната ефективност (не изпълнява целта на процедурата), а единствено осигурява увеличаване на производствения капацитет, то тя няма да бъде счетена за допустима. Окончателното решение относно допустимостта на даден разход/проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект.
6.	12.08.2026 г.	Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ моля за разяснение относно допустимостта на отделни активи, включени в един цялостен и взаимосвързан технологичен комплекс по Елемент I при избран режим „минимална помощ“ (de minimis).	Текстът на стр. 24 от т. 13.1. на Условието за кандидатстване (възпроизведен и в т. 3 от Приложение № 7 към същите и цитиран в запитването), а именно: „В раздел „План за изпълнение/дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите трябва задължително да опишат Дейност I по начин, от който да е видно как всеки отделен актив, предвиден за придобиване по проекта осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени по-горе.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Предприятие планира инвестиция за въвеждане на зелена технология, чрез която ще бъде приложен допустим кръгов модел по т. 13.1 от Условието за кандидатстване – например намаляване на количеството използвани първични суровини и/или намаляване на количеството образувани производствени отпадъци на единица съществуващ продукт. За реализацията на инвестицията се предвижда придобиване на взаимосвързан технологичен комплекс, включващ: - нова производствена машина/технологична линия, чрез която непосредствено се постига намаляването на използваните суровини и/или образуванияте отпадъци; - фотоволтаична система за производство на електрическа енергия; - система за съхранение на електрическа енергия; - необходимите системи за управление и свързване на отделните компоненти. Фотоволтаичната система и системата за съхранение ще бъдат изградени в същия производствен обект, ще бъдат предназначени изцяло за собствено потребление, като произведената и съхранена електрическа енергия ще се използва за обезпечаване работата на производствения процес и на новото технологично оборудване. Не се предвижда извършване на самостоятелна стопанска дейност по производство, съхранение или продажба на електрическа енергия, нито изграждане на система с цел продажба на електроенергия. Съгласно Приложение 7 към Условието за кандидатстване дейността следва да бъде описана по начин, от който е видно как предвидените активи осигуряват въвеждането на съответния кръгов модел, като изрично е посочено, че е допустимо обосновката да бъде представена	<i>Допустимо е обосновката да бъде представена и по отношение на група от взаимосвързани дълготрайни материални и/или дълготрайни нематериални активи (ДМА и/или ДНА), предвидени за придобиване по проекта или по отношение на инвестицията в нейната цялост (т.е. инвестицията, включваща всички предвидени за придобиване ДМА и/или ДНА). Липсата на достатъчно обоснована информация, която да дава увереност за спазване на посоченото изискване, ще бъде основание за премахване на разходите за съответния/те актив/и от бюджета на проекта. В случай че от бюджета бъдат премахнати всички разходи за изпълнението на Дейност I по задължителния Елемент I, проектното предложение ще бъде отхвърлено.</i> има за цел единствено да внесе пояснение относно начина на представяне и степента на агрегиране на информацията във Формуляра за кандидатстване като предоставя на кандидатите гъвкавост при структурирането на информацията – обосновката да бъде представена на ниво отделен актив, група от активи или за инвестицията в нейната цялост. Тази техническа възможност за оформяне на текста от страна на кандидатите във Формуляра за кандидатстване не подменя задължителното изискване за съдържание: заявените разходи за ДМА/ДНА по Елемент I да са необходими за постигане целта на процедурата, а именно – инвестиции в зелени технологии и внедряване на кръгови модели за по-ефективно използване на ресурсите и прилагане на неутрални по отношение на климата методи за производство, предоставяне и потребление на продуктите или услугите от дейността на предприятията. С оглед посоченото, всеки заявен разход по Елемент I (като част от цялостната инвестиция) следва да бъде в непосредствена причинно-следствена връзка с въвеждането на зелената/ите технология/и за прилагане на кръговия/те модел/и. Косвената обвързаност на активите (ДМА/ДНА) с предвидената по проекта технология и целта на проекта няма да се счита за достатъчно основание за признаване на разхода. Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите по отделните проекти, ще бъде вземано от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		по отношение на група от взаимосвързани активи или по отношение на инвестицията в нейната цялост. В тази връзка моля да разясните: Допустимо ли е при режим „минимална помощ“ (de minimis) разходите за фотоволтаичната система и системата за съхранение на електрическа енергия да бъдат включени като част от описания цялостен технологичен комплекс по Елемент I, когато комплексът като цяло въвежда зелена технология за прилагане на допустим кръгов модел, ФЕЦ и системата за съхранение са технически и функционално свързани с производствения процес и се използват единствено за собствените нужди на предприятието? Моля също да уточните дали за признаване на разходите за ФЕЦ и системата за съхранение като допустима част от такава цялостна инвестиция е необходимо да бъде доказано, че производственото оборудване не може технически да функционира без тях, или е достатъчно да бъде доказана тяхната функционална свързаност с технологичния комплекс, използването им за обезпечаване на производствения процес и приносът на инвестицията в нейната цялост за въвеждането на заявения кръгов модел. Моля да посочите и дали обстоятелството, че фотоволтаичната система произвежда, а батерията съхранява електрическа енергия, само по себе си прави тези активи недопустими при режим „минимална помощ“ (de minimis), когато кандидатът не осъществява и не заявява подкрепа за икономическа дейност в сектор производство/съхранение на енергия, а активите са предназначени единствено за собственото потребление на производственото предприятие в рамките на описания технологичен комплекс.	В допълнение, относно допустимостта на придобиване в рамките на проекта на „фотоволтаична система за производство на електрическа енергия“, можете да се запознаете с отговора на Въпрос № 1.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
7.	12.08.2026 г.	Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ моля за разяснение относно допустимостта на разход за придобиване на нова дограма за подмяна на съществуващата дограма в обект хотел на предприятие-кандидат. Предвижда се по проекта да бъде финансирано единствено придобиването и доставката на готовата дограма, характеризираща се със значително по-добри технически показатели спрямо съществуващата, в т.ч. по-нисък коефициент на топлопреминаване и по-висока шумоизолация. Всички дейности по демонтаж на съществуващата дограма, монтаж на новата дограма, довършителни и други строително-монтажни работи ще бъдат извършени извън проекта и изцяло за сметка на кандидата, като няма да бъдат включени нито в бюджета на проекта, нито в стойността на офертата за актива и за тях няма да се претендира безвъзмездна финансова помощ. Предвижда се закупената дограма да бъде заведена в счетоводството на предприятието като дълготраен материален актив съгласно приложимата счетоводна политика на кандидата. С оглед на обстоятелството, че съгласно Условията за кандидатстване по Елемент I са допустими „разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи ДМА“, а дейностите по извършване на строително-монтажни работи са посочени като недопустими, моля да разясните: 1. Може ли придобиването и доставката на описаната дограма, без включени разходи за демонтаж, монтаж или други СМР, да бъде третирано като придобиване на „оборудване, представляващо ДМА“	Съгласно т. 13.2. от Условията за кандидатстване (УК) по процедурата, за финансиране са недопустими следните дейности (независимо от изборния режим на помощ по Елемент I): - дейности по извършване на строително-монтажни работи (СМР). В т.14.2. от УК като допустими по процедурата са посочени разходите за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на кръгови модели в предприятието. Съгласно Счетоводните стандарти (СС 16 / МСС 16) придобиването на дограма не може да бъде третирано като придобиване на отделно „оборудване, представляващо ДМА“ поради липса на самостоятелна функционалност. Според счетоводната дефиниция за дълготраен материален актив (ДМА), даден актив се завежда отделно, ако може да изпълнява самостоятелна и независима функция. Дограмата не може да функционира сама по себе си – тя изпълнява предназначението си единствено след като стане трайна и неделима част от сградата. Дограмата има характер на строителен материал/компонент. След монтажа тя се приобщава към приемащия актив (сградата) и подобрява нейните характеристики (топлоизолация, сигурност). С оглед горепосоченото разходите за закупуване и доставка на дограма (независимо дали в общата ѝ цена са включени разходи за демонтаж, монтаж или други СМР) са недопустими за финансиране по процедурата. Допълнително, моля, запознайте се с отговора на Въпрос № 6.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		по смисъла на Условието за кандидатстване и съответно да представлява допустим разход по Елемент I? 2. Обстоятелството, че след закупуването дограмата впоследствие ще бъде монтирана към съществуваща сграда със собствени средства на кандидата, води ли само по себе си до недопустимост на разхода за нейното придобиване, при положение че всички дейности и разходи по монтажа са изцяло извън проекта? 3. В случай че придобиването на дограмата може да бъде допустимо като ДМА, могат ли подобрените технически и функционални характеристики на новата дограма – например значително по-нисък коефициент на топлопреминаване, по-добра шумоизолация и по-дълъг експлоатационен живот – да бъдат взети предвид при обосноваване на пряката връзка на актива с въвеждането на зелена технология и приложим кръгов модел по т. 13.1 от Условието за кандидатстване? Моля за конкретно становище дали самият разход за закупуване и доставка на дограмата, при описаните условия и без финансиране на каквито и да било СМР, може да бъде включен в бюджета по Елемент I в категория „Разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи ДМА“.	
8.	13.08.2026 г.	Здравейте, В Условието за кандидатстване е посочено, че недопустими за финансиране са дейности, които се отнасят до икономическа дейност, различна от основната или допълнителна икономическа дейност на предприятието-кандидат съгласно КИД-2025, която формира минимум 20% от нетните му приходи от продажби въз основа на данни за 2025 г., или до нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който предприятието не произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци или не се	Съгласно подт. 5, т. 11.1. от Условието за кандидатстване кандидатите следва да са заявили подкрепа за код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12), който се отнася до: - основната или допълнителната икономическа дейност на кандидата съгласно КИД-2025 на НСИ, която формира минимум 20 % от нетните приходи от продажби на кандидата въз основа на данни за 2025 г. или - нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който предприятието ще произвежда/предлага продукти/услуги от

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		предоставят услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата. В тази връзка моля, потвърдете, че е допустимо ако кандидат за 2025 г. е осъществявал 5% дейност 1, да заяви подкрепа по нея, в случай че по този начин предприятието ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата от основната му дейност 2, която е 60% за 2025 г. и/или за допълнителната дейност, която е 35% за 2025 г. Благодаря Ви за разясненията.	остатъчни суровини/отпадъци или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата. В тази връзка и предвид информацията в запитването, предприятието може да кандидатства по процедурата за: - основната си икономическа дейност, която е с дял 60% за 2025 г. (посочена като дейност 2 в запитването) или - за допълнителната икономическа дейност с дял 35% за 2025 г. или - за изцяло нов за кандидата код на икономическа дейност (съгласно КИД-2025), в рамките на който предприятието ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата. В случай че кандидатът има втора допълнителна дейност за 2025 г., която представлява 5% (посочена като дейност 1 в запитването), подкрепата за нея по настоящата процедура е недопустима, при условие че формира по-малко от изискуемите минимум 20% от нетните приходи от продажби за 2025 г. и същевременно не представлява нов за кандидата код съгласно изискването в Условиата, цитирано по-горе.
9.	13.08.2026 г.	Здравейте, имам следните въпроси: 1. Във връзка с дейност 1 и допустим кръгов модел по "Направление 1) Подобряване на управлението на отпадъците : - подготовка за повторна употреба и/или рециклиране , и/или други дейности за преработка на отпадъци и последващото им влагане като суровина в производствени процеси/процеси по предоставяне на услуги", - има ли изискване обработваните отпадъци в рамките на проекта да са "собствени", на бенефициента, или могат и да са генерирани отпадъци от друго производство, на друга фирма? - Ако могат да са от друго производство, има ли някакви други условия, които трябва да съобразим с оглед кандидатстването по процедурата?	1. Условиата за кандидатстване не поставят ограничение отпадъците, които ще се преработват от кандидата при прилагане на избрания кръгов модел, посочен в запитването, да бъдат от собствената му дейност, при условие че са спазени всички останали изисквания по процедурата. Моля имайте предвид, че отговорност на кандидата е да обоснове как инвестицията по проекта е необходима за прилагане на един или повече от допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1. от Условиата за кандидатстване. В допълнение, обръщаме внимание че съгласно подт. 4) от т. 11.2. от Условиата за кандидатстване не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности, които попадат в раздел 38 „Събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци” и раздел 39 „Възстановяване и други дейности по управление на отпадъци” от сектор Е „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване”.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		2. По останалите допустими направления по Дейност 1 има ли изискване да се прави кръгов модел на база на наличните "неефективности" в досегашната дейност/процес или може да се избере направление, в което да се внедри кръгов модел на база на остатъчни суровини/опасни вещества/води, генерирани от друго производство? Ако е допустимо, как и на каква база следва да се представят количествените резултати в поле "Резултат" на дейността? Благодаря Ви предварително!	2. Моля запознайте се с отговора на Въпрос № 9, т. 1. В допълнение, в поле „Резултат“ от раздел „План за изпълнение/дейности по проекта“ във Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат (опишат) конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на дейността съобразно спецификата на всяко индивидуално проектно предложение. Отговорност на кандидата е да формулира количествени и/или качествени резултати в зависимост и в съответствие с избрания/те кръгов/и модел/и, които ще се прилагат чрез въвежданите по проекта зелени технологии в дейността на предприятието. В т. 13.1. от Условието за кандидатстване са посочени примери в тази насока като намаляване на количеството суровини, влагани за производството на единица съществуващ продукт чрез посочване на конкретен/и количествен/и измерител/и за очакваното намаление; вложена конкретно посочена рециклирана суровина; увеличена дълготрайност на употребата на даден продукт с посочване на конкретен/и количествен/и измерител/и и др. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение.